

VAN STOLKPARK KOERIER

Nieuwsblad van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes

Uitgave van de Wijkvereniging "Van Stolkpark"
16e jaargang

Nr. 64 - juni 1994

Overnemen uit de inhoud van de Van Stolkparkkoerier alleen met toestemming van de redactie, èn met bronvermelding

1. Van Stolkweg 31 als Villa Del Rivo in de dertiger jaren (particuliere collectie)

Villa Casanetta

Van Stolkweg 21

Halverwege de Van Stolkweg ligt een witte villa, waar nu het bureau Twijnstra Gudde Diepenhorst de Vos kantoor

houdt. Onlangs werd het huis weer stralend wit geschilderd.

Vorig jaar werd ik door een wijkbezoeker benaderd met de vraag of ik belangstelling had voor de fotoverzame-

ling van een familielid, dat op Van Stolkweg 21 gewoond had. Zij was daar als kind ook wel op bezoek geweest. De fotocollectie bevatte niet slechts een foto van de buitenkant van de villa,

Geveltekening van Villa Casanetta van Muijsken en Willaert, 1880 (Gemeente-Archief, Collectie Bouwtekeningen, inv.nr. 929, nr. 292).

maar ook foto's van de inrichting van het huis en van de laatste bewoonster. Van deze verzameling heb ik dankbaar gebruik gemaakt bij het samenstellen van dit artikel.

'Canzonetta'

De stap voor de bouwgeschiedenis van Van Stolkweg 21 wordt gezet op 20

september 1880 als de eigenaar van de gronden in het 'Scheveningse Park' van die dagen, Mr. Thomas van Stolk, een stuk 'open bouwgrond aan de Eerste Parkweg' (sinds 1882 Van Stolkweg) - een 'gedeelte van de buitenplaats Canzonetta', groot 20 are en 45 centiare - voor f 10.225 verkoopt aan de oud-artillerieofficier Anthony Willem Muijs-

ken en 'tuintman' Pieter Hendrik Carel Willaert (die we regelmatig tegenkomen bij de ontwikkeling van gronden in het Van Stolkpark. Op het terrein mag slechts één villa worden gebouwd, op een afstand van minimaal 8 meter van de weg, en deze villa mag niet worden gebruikt als herberg, tapperij of 'fabriekmatige inrichting'.

Al op 11 oktober 1881 kunnen zij een 'herenhuis, erf en tuin, genaamd Casa Netta' verkopen aan Adriaan Gildemeester. Het huis moet toch vrij kostbaar uitgevallen zijn: Gildemeester betaalt er f 35.000 voor. En passant koopt Gildemeester van Thomas van Stolk ook nog een bijna even groot stuk grond achter zijn huis tot aan de Parkweg voor f 9700. Voor dit terrein gelden dezelfde voorwaarden als voor het terrein aan de Van Stolkweg. Er is een recht van overpad aan verbonden - als voetpad en met een kruitwagen! - over het laantje tussen Van Stolkweg en Parkweg, waarvan de verkoper eigenaar blijft. Gildemeester laat dit terrein als tuin inrichten. Later krijgt de villa het adres Van Stolkweg 21.

De 'Amsterdamse clan'

Adriaan Gildemeester maakt deel uit van wat we zouden kunnen noemen 'de Amsterdamse clan', in het Van Stolk-

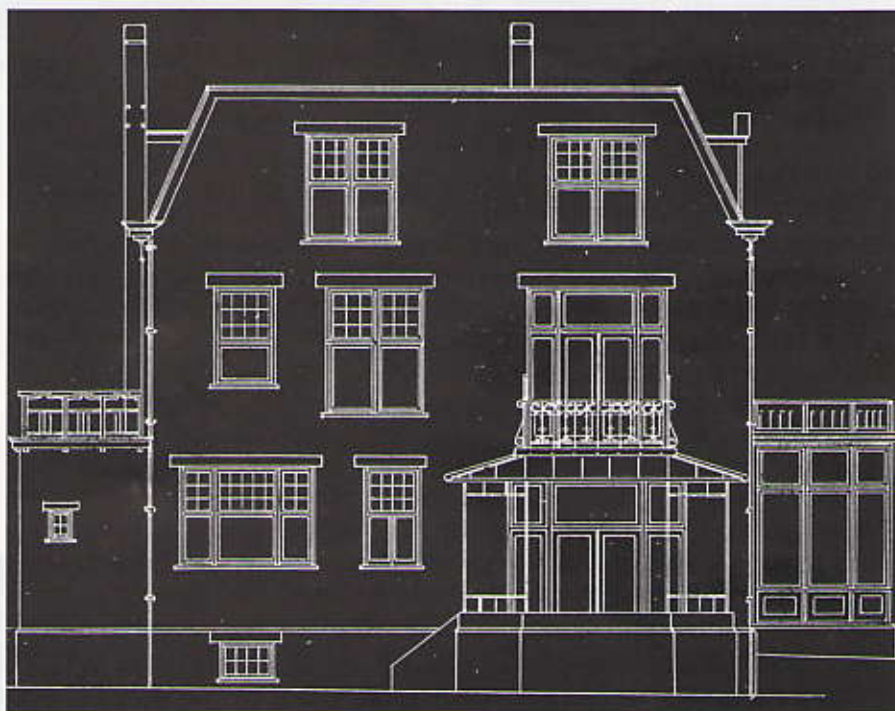
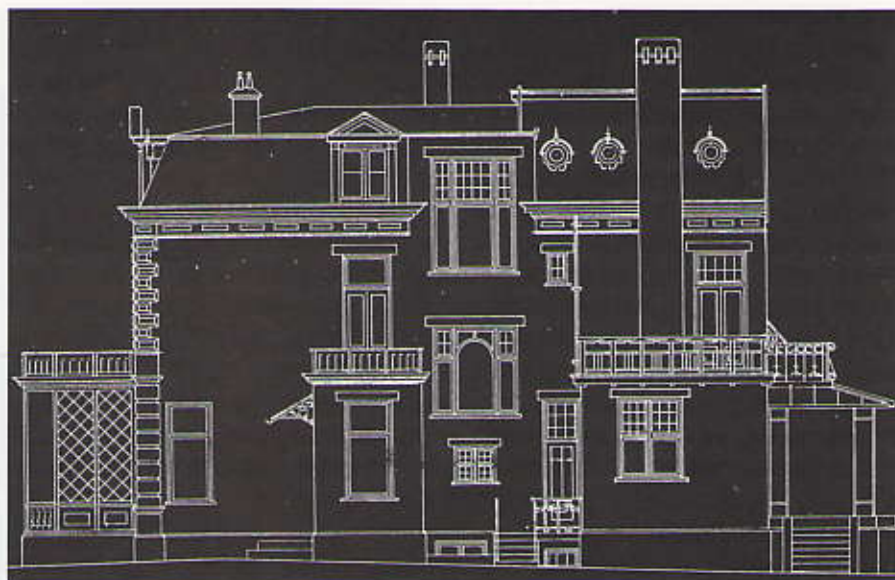

Van Stolkweg 21, 1993 (foto Anneke Landheer)

park. Hij werd geboren in Amsterdam in 1828, en was makelaar in granen en lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland. In de tijd dat hij in het Van Stolkpark woont wordt hij bovendien nog lid van de Tweede Kamer. Hij was getrouwd met zijn nicht Margu r te Elisabeth de Clercq. Een zoon van zijn zuster Paulina Hermina Elisabeth Gildemeester en de bekende theoloog Prof. Dr. Allard Pierson, de bankier Henri Daniel Pierson, woonde op Villa Intimus op de hoek van Duinweg en Kanaalweg (nu Professor Gerbrandyweg). Een zuster van Prof. Dr. Allard Pierson, Carolina, gehuwd met de kunstschilder Herman F.C. ten Kate, bewoonde Villa Carolina, Hogeweg 1. Van 1894-1902 bewoonde een zoon van een tweede zuster van Prof. Dr. Allard Pierson, de als redacteur van De Telegraaf werkzame geschiedkundige Mr. Hendrik Jacob Koenen, het pand Kanaalweg 63. Adriaan Gildemeester overlijdt in 1901, zijn vrouw in 1908. Hun erfgenamen verkopen Villa Casanetta met de tuin aan de Parkweg voor f 82.000 aan een Rotterdamse koopman in tabak, Antonius Lambertus van Beek. Enkele maanden daarvoor - in april 1908 - had Van Beek de villa 'Boschzicht', Hogeweg 8, met slechts 800 m² grond gekocht voor f 21.500, maar hij draait geen moment om 'Casanetta' - waar 'Boschzicht' zeker vijf maal in past - aan te schaffen. Vooruitlopend op het moment dat hij 'Boschzicht' kon betrekken had hij voor f 1600 per jaar tot 1 november 1909 Villa Antoinette, Hogeweg 6, gehuurd.

Villa Del Rivo

Van Beek redt zich er wel uit. Boschzicht verkoopt hij eind 1908 - met een kleine winst - voor f 24.000 aan zijn buurman H.E. Oving, die in juni 1909 al op Hogeweg 6 was komen wonen, en Hogeweg 8 verhuurde. In 1910 geeft Van Beek aan de architect F.A. Bodde opdracht Van Stolkweg 21 te verbouwen en aan te passen aan zijn wensen. In het Bouwtekeningenarchief bij Bouwen en Woningtoezicht vond ik een ontwerp voor de achter- en zijgevel, waar we van opzij de ingang en trappenhuis zien. Behalve het verplaatsen van het trappenhuis van de achterkant naar de zijkant van het huis, en de verfraaiing van de ingang, hield de verbouwing het plaatsen van twee erkers aan de voor-

Tekeningen van de zij- en achtergevels van Del Rivo, 1910 (Bouw- en Woningtoezicht, Collectie Bouwtekeningen, centraal nummer 13410)

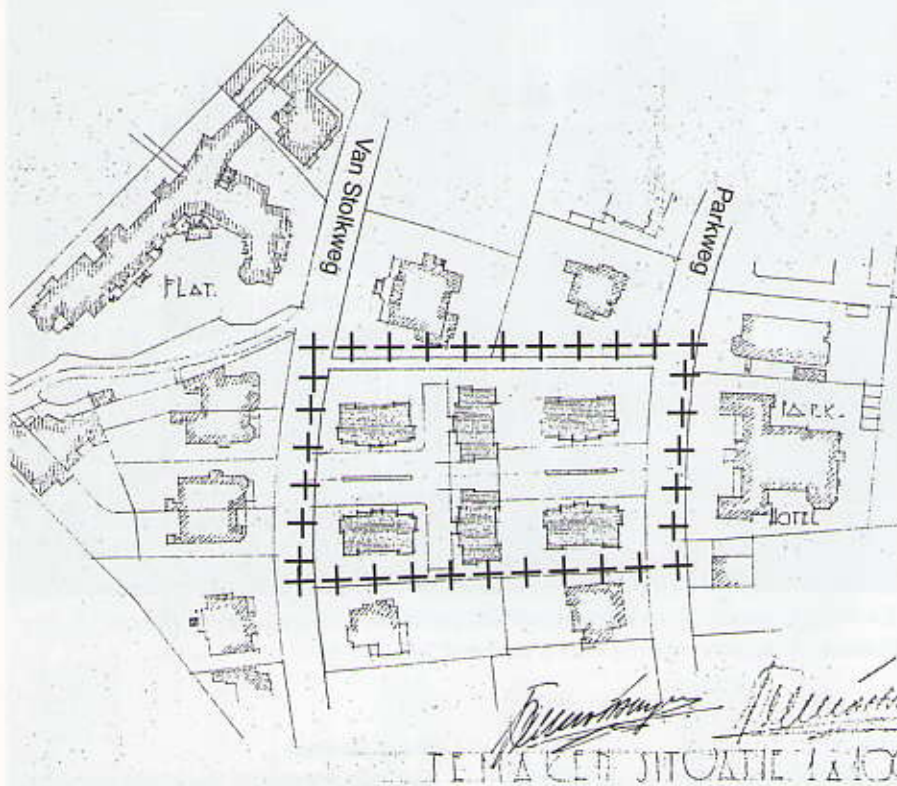
zijde in.

Na een tijdelijk verblijf op de adressen Haringkade 15 op Scheveningen en Geestbrugweg 7 in Rijswijk, kon het gezin Van Beek de villa - die inmiddels Del Rivo (Italiaans; van Beek) was gedoopt, betrekken.

In 1919 overlijdt Van Beek, in 1925 zijn vrouw, Catharina Maria Uijlenberg. Hun jongste dochter, Cornelia Maria, blijft nog twaalf jaar alleen in het ouderlijk huis wonen. Uit deze periode dateren de aardige foto's van het interieur. Enkele daarvan staan bij dit artikel afgedrukt.

Bouwplannen

Cornelia Maria van Beek verkoopt het huis in 1937 aan de bankier Hendrik Jozef Kouwenhoven, die op Van Stolkweg 10 woonde, voor f 75.000. Deze is helemaal niet van plan naar de overkant te verhuizen, maar hij heeft wel 'leuke plannetjes'. Die 'leuke plannetjes' - de bouw van 6 flatgebouwtjes met acht appartementen op het terrein van Del Rivo en het aangrenzende, eveneens tot aan de Parkweg lopende perceel Villa Duna, Van Stolkweg 19, naar ontwerp van T. Burger - levert hij met een verzoek om een bouwvergunning in bij de

Tekening van voorgevel en plattegrond van de geprojecteerde appartementgebouwen, architect T. Burger, 1938. (Bouw- en Woningtoezicht, Collectie Bouwtekeningen, centraal nummer 13410)

Gemeente 's-Gravenhage. De appartementen moeten elk acht à negenhonderd gulden huur per jaar opbrengen. We mogen de Gemeente nog dankbaar zijn dat zij vergunning weigerde, al was het alleen maar op de in 1880/1 in de eerste - provisorische - verordening Van Stolkpark gestelde voorwaarde van één

villa per perceel. Na deze weigering blijft Van Stolkweg 21 'gewoon' leeg staan, ook gedurende de oorlogsjaren.

Kantoorgebruik

Na de oorlog verhuurt de weduwe van H.J. Kouwenhoven, die dan eigenares is, mevrouw Cornelia Kouwenhoven-

van Neuren, de villa als kantoor, mogelijk al meteen aan de N.V. Cigaretten Import Maatschappij. Op 25 januari 1956 gaat het pand vier maal op één dag (!) bij notarissen over tafel: eerst Van Stolkweg 21 met het terrein aan de Parkweg van mevrouw Kouwenhoven voor f 107.800 naar de 'ondernemer' Gerardus Stevers; van deze, maar dan in twee stukken gesplitst - voor f 110.000 naar de 'Bouw en Handelmaatschappij Europa Bouw N.V.'; vervolgens van 'Europa' de helft, Van Stolkweg 21 - voor f 60.000 terug naar Stevers; en ten slotte verkoopt Stevers de villa voor f 90.000 aan de N.V. Cigaretten Import Maatschappij! Europa Bouw laat spoedig daarop aan de Parkweg het huidige appartementengebouw, genummerd 20 - 22 - 24 bouwen.

De N.V. Cigaretten Import Maatschappij is o.a. importeur van het destijds zeer bekende sigarettenmerk Lexington - waarvan de directeur, A.J. Blok, op Van Stolkweg 5 woont - laat de villa verbouwen tot kantoor met magazijn en los- en laadplaats. De luiken van de openslaande deuren op de eerste etage worden verwijderd. In plaats van de twee houten serres wordt een aaneengesloten erker, waarvan het middenstuk naar voren uitspringt, in steen opgetrokken. De oeil-de-boeufs van de dakverdieping worden vervangen door eigentijdse dakkapellen. De houten balkonhekken worden vervangen door een laag siersmeedhekje. Het fraaie hek aan de straatkant wordt verwijderd en vervangen door een opgemetseld muurtje met een hekje van hetzelfde ontwerp als het balkonhek.

Ook de tuin moet eraan geloven. Slechts de grote kastanjes blijven staan - daar komen elke herfst kinderen kastanjes rapen! - de rest van het terrein wordt gebruikt voor het rangeren van vrachtwagens. Het voormalige huis met weelderige groene tuin ogen nu op zijn zachtst gezegd kaal.

CBvK

In 1971 verlaat de N.V. Cigaretten Import Maatschappij het Van Stolkpark en betreft de Stichting Centraal Bureau voor Keuringen op Medisch-Hygiënisch gebied (CBvK) Van Stolkweg 21. In het bijgebouw achter op het terrein wordt een werkplaats ingericht waar de keuringsauto's van tijd tot tijd worden nage-

Van Stolkweg 21, 1988 (foto Anneke Landheer)

keken. Na enkele jaren krijgt het CBvK met bezuinigingen te kampen en moet zij uit nood in het weekend, - en soms ook door de week - de lange en logge keuringsauto's bij het kantoor aan de Van Stolkweg, stallen. De keuringsauto's moeten al 's ochtends vroeg warm draaien. De burens klagen over geluidsen stankoverlast. Het enige waar de klachten voorlopig toe leiden is het opleggen van een hinderwetvergunning.

Ten slotte slaagt het CBvK erin een parkeerterrein voor de bedrijfsauto's te vinden, waarna tot opluchting van de burens ook de werkplaats dichtgaat. Als concessie aan de Wijkvereniging laat het CBvK op het voorterrein een tuintje aanleggen. In 1987 vindt het CBvK een kantooraccomodatie waar zij ook de bedrijfsauto's op eigen terrein kan stallen en onderhouden en trekt het bureau weg uit het Van Stolkpark.

De oudste en jongste dochter van A.L. en C.M. van Beek-Uijlenberg bij de Waterpartij (particuliere collectie)

Diepenhorst De Vos & Partners

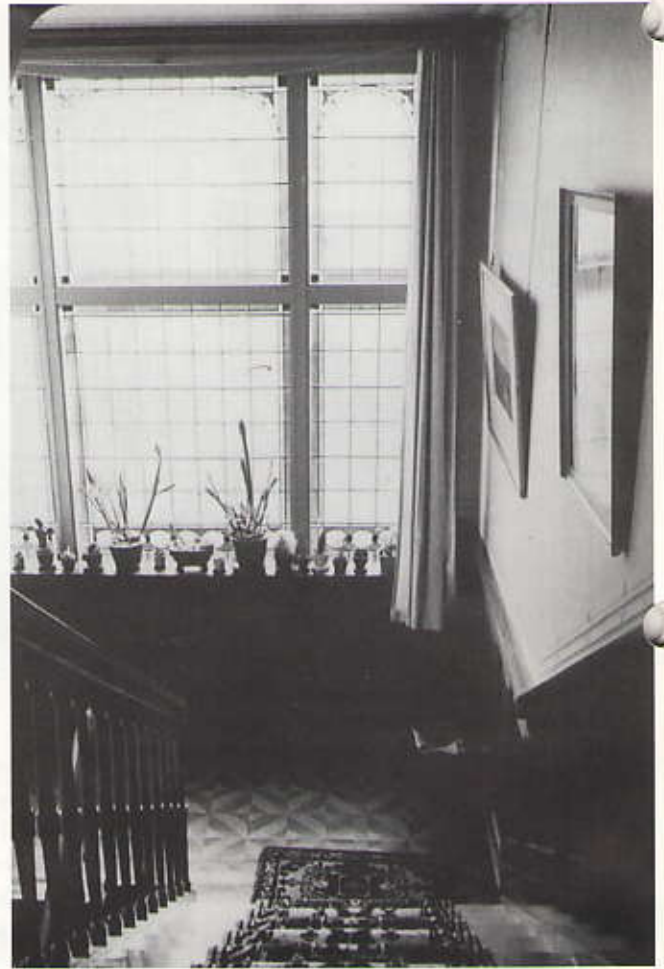
Van Stolkweg 21 wordt dan verkocht aan het adviesbureau Diepenhorst de Vos & partners, dat op zijn beurt een stempel op de villa drukt. De ingangspartij aan de rechterzijde wordt verwij-

De tuin aan de Parkweg met duiventil (particuliere collectie)

Een kijkje in een van de voorkamers (particuliere collectie)

Het trappenhuis van Villa Del Rivo. Het glas in lood is nog steeds aanwezig (particuliere collectie).

derd, de openslaande ramen in de erkers worden vervangen door een glaswand, in het vooruitspringende midden-deel wordt onder een boog een ingang gemaakt. De tuin wordt opnieuw ingericht. Het resultaat is een rustig, voor-naam ogend pand in een ruime omgeving.

Eind 1992 wordt Diepenhorst de Vos en partners overgenomen door de management consultants Twijnstra & Gudde. Sindsdien voert het kantoor de naam Twijnstra Gudde Diepenhorst de Vos.

Ruim honderd jaar ligt er tussen de bouw van de villa door Willaert in 1880

en nu. Wij mogen blij zijn, dat het huis er nog steeds staat, al is het duidelijk, dat aan een modern kantoorgebouw andere eisen worden gesteld dan een welgestelde opdrachtgever voor zijn landhuis in een rustige, nieuwe woonwijk voor ogen stonden.

Anneke Landheer

Verslag van de Algemene Ledenvergadering

van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' gehouden op 2 mei 1994 in het gebouw van Park Centre.

Aanwezig 40 leden en belangstellenden

1. Opening en mededelingen

De voorzitter heet de aanwezigen van harte welkom. Hij stelt mevrouw A.M.E. Oudegeest aan de aanwezigen voor, zij is de nieuwe secretaris van het bestuur van de wijkvereniging. Ook is de heer M.M. de Zeeuw aanwezig, de wijkagent van het Van Stolkpark.
Er is bericht van verhindering ontvangen van de heren R. de Jong en M.

Schonauer.

In de nieuwe gemeenteraad is de wethouder van verkeer, binnenstad en monumenten tevens degene die zich bezighoudt met het bestemmingsplan in de wijken met veel monumenten, zoals het Van Stolkpark.

Het plan voor de wegverbinding van Rijksweg 4, 'NORAH' genaamd, is goedgekeurd door de minister van Verkeer en Waterstaat.

2. Vaststelling agenda

De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3.a Wijkbeveiliging

De leden van de wijkbeveiliging hebben allen een brief ontvangen over de tarieven 1994. De respons was zeer positief. Er is dan ook een contract afgesloten met Residentie Bewaking. Tevens hebben de deelnemers van de wijkbeveiliging een brief ontvangen,

waarin zij worden uitgenodigd contact op te nemen met iemand van Residentie Bewaking wanneer zij met vakantie gaan. Zij kunnen dan ook een beveiligingsadvies krijgen. Ir. E.J.G. Toxopeüs vraagt of er een vermindering is van het aantal inbraken en dergelijke. Hierop antwoordt de heer De Zeeuw dat hij bezig is met een analyse van gegevens over de afgelopen 2 jaar. Landelijk is er een stijging van het aantal aangiften, in het Van Stolkpark is dit echter niet zo zeer het geval. Het Van Stolkpark lijkt er relatief redelijk van af te komen. De inbraken verschuiven overigens van 's nachts naar overdag. Wel wijst hij erop dat dit geen officieel onderzoek is. Hierop vraagt de heer Toxopeüs of er sprake is van een ander soort dief, daarop antwoordt de wijkagent dat de beroepsmensen liever 's nachts werken. Overdag is er veelal sprake van gelegenheden dieven. De heer J.A. Kusters vraagt of er overwogen wordt om de bewaking ook te verschuiven naar de middag. Jhr. Mr. J.J.M.M. van Rijckevorsel zegt toe dit te zullen bespreken. Ook vraagt de heer Kusters naar de bemensing van de politiepost bij de ambassade van Iran. De wijkagent laat na navraag te hebben gedaan, weten dat er inmiddels een bewaking is met camera's. De rondes met politieauto's blijven bestaan. Mevrouw Drs. J.C. de Jong-Boon merkt op dat het hokje veel ruimte inneemt op de stoep. Dit is bezwaarlijk voor rolstoelgebruikers. (Het hokje is door de politie weggehaald op 18 juni 1994).

3.b Vragen en opmerkingen van bewoners

Er zijn geen vragen en/of opmerkingen.

4. Vaststelling verslag algemene ledenvergadering 8 november 1993

Bij punt 9 rondvraag staat Drs. I.M. de Jong; dit moet zijn Mr. I.M. de Jong. Met inbegrip van deze wijziging wordt dit verslag bij acclamatie vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag wordt een aantal mededelingen gedaan. #Met betrekking tot de suggestie van mevrouw H. Grooss-van Waning wordt meegedeeld dat het bestuur inmiddels in gesprek is met de gemeente over de verdubbeling van de stoep op het Kanaalweggetje.

#Naar aanleiding van de suggestie van de heer A.C. Gualthérie van Weezel over de verhoging van de bijdrage voor

de Vrienden met die van de Beveiliging heeft het bestuur besloten dit niet te doen. Het betreft hier twee afzonderlijke rechtspersonen.

#Op Punt 8, Gezellige activiteit voor oude en jonge wijkgenoten is nog geen reactie binnengekomen.

5. Vaststelling Jaarverslag 1993

Mr. C. Fasseur zet vraagtekens bij het weghalen van auto's en het vragen aan bewoners om hun stoep te vegen en onkruid te wieden in het kader van de Schoonmaakactie.

Dit blijft voor het bestuur een punt van aandacht. Er komen veel nieuwe mensen bij Stadsbeheer, dan moeten er weer contacten worden gelegd. Ook een aandachtspunt blijft hoe vaak er wordt schoongemaakt.

De heer P.J. de Groot vraagt in hoeverre er met de randweg NORAH een aanslag wordt gepleegd op de Scheveningse Bosjes. Hierover bestaat, zo licht mevrouw De Jong toe, grote onduidelijkheid. De milieueffecten van de nieuwe weg op de Scheveningse Bosjes zijn nauwelijks bekeken. Er werd gesteld dat door het aanleggen van deze weg er niet meer verkeer zou komen op de Teldersweg.

Het Jaarverslag wordt bij acclamatie goedgekeurd.

6. Verslag Kascommissie, vaststelling financieel verslag, benoeming lid kascommissie

De Kascommissie laat, bij monde van de heer Toxopeüs, weten dat zij de financiële verslagen heeft bestudeerd en in orde bevonden. Wel spreken de leden van de kascommissie hun zorg uit over het nadelig saldo. Dit tekort kan niet worden teruggebracht. Zij geven in overweging de bijdrage te verhogen. Naar aanleiding hiervan wordt besloten dat het bestuur voor 1995 een voorstel ter zake zal doen in de volgende Algemene Ledenvergadering. Ter dekking van het tekort over 1993 en 1994 zal een vrijwillige extra bijdrage worden gevraagd van f 10,- totaal.

Op de vraag van mevrouw A. Wouters, hoeveel mensen in de wijk lid zijn van de Wijkvereniging, wordt geantwoord dat het percentage zeer hoog is. Wel zijn er meer leden die 'op de grond wonen' dan in flats lid.

Vaststelling financieel verslag

Dit verslag wordt door de vergadering goedgekeurd en vastgesteld.

Nieuw lid kascommissie

Mr. L.J.Ph. baron van Utenhove heeft zich bereid verklaard zitting te nemen in de kascommissie. De voorzitter bedankt de heer Toxopeüs voor zijn inzet in deze commissie en déchargeert hem als lid.

7. Bestuursamenstelling

Twee bestuursleden nemen tijdens deze vergadering afscheid, mevrouw De Jong en de heer R.P. Luijter. De heer Luijter zat in het bestuur sinds 8 mei 1977. Hij bracht ook jarenlang de Koerier rond. Hij was de verkeersspecialist in het bestuur.

Mevrouw De Jong was vier jaar bestuurslid. Haar betrokkenheid en haar ijver zal het bestuur zeker missen. Zij was zeer actief met betrekking tot het groen in het Van Stolkpark.

Beiden worden met een cadeau bedankt voor hun inzet in het bestuur.

Ook een speciaal woord van dank gaat naar mevrouw Mariëlle Bakker, die onze gastvrouw is voor vanavond.

8. Rondvraag

Ir. J.D. Tak vraagt waarom er, wanneer er twee brandweermensen door de wijk joggen, hier twee brandweerauto's achteraan gaan. De voorzitter licht toe dat het gaat om dienstdoende mensen. Bij een brandmelding gaan er meteen 2 x 2 brandweerwagens heen, een redwagen en een bluswagen. De joggers hebben hun pakken liggen in de wagen die hen volgt.

#De heer Fasseur vraagt wat er gaat gebeuren met de gebouwen van de Franse school. In antwoord hierop deelt de voorzitter mee dat nr. 16 is verkocht aan een advocaat; nr. 9 is verkocht en krijgt weer een onderwijsbestemming. Nr. 19 tenslotte is op verzoek van de wijkvereniging door de gemeente te koop aangeboden aan een projectontwikkelaar en dit wordt verbouwd tot 3 woonhuizen.

#Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter het huishoudelijke deel van deze vergadering.

Hierna gaf mevrouw Drs. Carla S. Oldenburger, conservator aan de Landbouw Universiteit Wageningen een voordracht, vergezeld van dia's, over 'De landschapsarchitecten Zocher en het Van Stolkpark'. Gedurende deze voordracht herkenden vele aanwezigen elementen, die ook in het Van Stolkpark te vinden zijn.

A.M.E. Oudegeest, secretaris

Jaarverslag 1993

De meest opvallende verandering van het afgelopen jaar 1993 in het Van Stolkpark was ongetwijfeld de opening van het nieuwe Shell-station tegenover het Promenade Hotel, dat zeker aan een behoefte voldoet. Dit station is verplaatst om meer groen te kunnen behouden in de Scheveningse Bosjes bij Madurodam. Helaas is het beplantingsplan in 1993 nog niet uitgevoerd zoals aangekondigd. Daarentegen sloten in dit jaar twee winkels, de groentewinkel van de familie Van Bentem aan de Kanaalweg, een belangrijk verlies voor de bewoners die nu veel verder moeten voor het inkopen van levensmiddelen, en de kantoorboekhandel aan de 'overkant', van de heer Haket.

De Scheveningse Bosjes

In februari heeft de Gemeenteraad het Bestemmingsplan Scheveningse Bosjes in gewijzigde vorm vastgesteld. Een aantal bezwaren ingebracht door de Wijkvereniging en andere organisaties werden door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland erkend. Zij hebben de suggestie gedaan het geplande condoléancegebouw aan de rand van de Bosjes neer te zetten in plaats van middenin. De Gemeente zal maximale bouwhoogten voor het terrein van Madurodam moeten vaststellen. De op- en afrit van en naar de Professor Teldersweg moeten (vooralsnog) open blijven. Inmiddels zijn de eerste werkzaamheden voor de uitbreiding van de miniatuurstad verricht, het verplaatsen van leidingen op en rond het voorplein, waarvoor bomen zijn gekapt. De Gemeente heeft zich - mede op aandringen van de Wijkvereniging - daarbij veel moeite getroost de fietsvoorzieningen zoveel mogelijk open te houden.

Het voornemen een nieuwe wegverbinding aan te leggen van Rijksweg 4 -in aansluiting op de geplande S 20 uit Zoetermeer- naar het Hubertusviadukt, officieel genoemd 'NORAH', (Noordelijke Randweg Haagse Regio) vormt een nieuwe bedreiging voor de Bosjes. Naar de mening van het Bestuur zijn de mogelijke gevolgen van dit plan op de Haagse wijken bij de uitmonding van de tunnel, in tegenstelling tot wat was beloofd, niet goed onderzocht. Daarom heeft de Wijkvereniging zich met vele

andere organisaties aangesloten bij het Platform tegen de Verlengde Landscheidingsweg.

Het Van Stolkpark

Het bestuur heeft zich actief bezig gehouden met de toekomst van de gebouwen aan de Parkweg die zullen vrijkomen bij het vertrek van de Franse school. Tegen de verharding van de tuin van Duinweg 18 door de Stichting Sandhaghe is AROB-bezwaar aangetekend. Ook op groot aantal andere plaatsen in de wijk heeft het bestuur geijverd voor het naleven van het bestemmingsplan.

Het bestuur van de Stichting Buurtpreventie heeft een nieuw contract gesloten met Residentie Beveiligingen B.V., die onder deze nieuwe naam blijft werken aan de bewaking van de wijk.

De ontbrekende drempels op Van Stolkweg en Parkweg zijn alsnog aangelegd. Daarmee is het hele Van Stolkpark nu een 30 km-gebied, hetgeen de verkeersveiligheid voor eenieder, en zeker voor de vele wat oudere en wat jongere bewoners en bezoekers, aanzienlijk heeft verhoogd. Verbeterde fiets- en voetgangersvoorzieningen tussen Kanaal- en Van Stolkweg, de beloofde vernieuwing van het speelapparaat op de Belvédère, bankjes en verlaagde stoepen voor ouderen zijn echter niet in 1993 uitgevoerd.

In 1993 zijn drie schoonmaakbeurten in de wijk georganiseerd. Daarbij is het beleid van Stadsbeheer in zoverre gewijzigd, dat men nu niet alleen verwacht dat de auto's worden weggehaald, maar ook dat de bewoners meehelpen door de stoepen te vegen en te wieden.

Bestuur en administratie

Het bestuur van de Wijkvereniging werkt steeds samen met andere bewonersorganisaties in de GSBO (Stadsdeel Scheveningen) en de Federatie (FHWO - de hele stad). De GSBO vierde dit jaar haar koperen lustrum. Zij verzette zich tegen de nieuwe regeling reclamevliegen. In Federatieverband wordt onder andere de reorganisatie van de administratieve ondersteuning begeleid. Voor de voorjaarsledenvergadering werden wij gastvrij onthaald door de Stichting Duinrust, waar de directeur, de

heer Vos, een inspirerend betoog hield over de zorg voor de ouderwordende mens.

De najaarsvergadering werd gehouden in het fraaie gebouw van 'De Facultatieve', waar we genoten van de goede zorg voor de inwendige mens, maar ook van esthetische lichtbeelden tijdens de interessante lezing van mevrouw Kraemers over schilders in en om de wijk. Tijdens de laatste ledenvergadering trad de penningmeester, de heer J.A. Kusters, als bestuurslid af. Het bestuur is hem dankbaar dat hij de vereniging 12 jaar met veel wijsheid heeft willen dienen. De heer R. de Jong verliet de besturen van de Wijkvereniging en de wijkbeveiliging, voor welke hij zich vele jaren intensief had ingezet. Mevrouw A.M.E. Oudegeest en de heer F.-N. Grooss werden benoemd tot het bestuur. Het bestuur maakte een nieuwe taakverdeling, waarbij mevrouw Jöbsis het penningmeesterschap op zich nam, en de heer Van Rijckevorsel het voorzitterschap van de Stichting Buurtpreventie. Mevrouw Oudegeest nam het secretariaat over van Caroline de Jong-Boon, die zich alleen nog bezig houdt met Stadsbeheer (het groen en de reiniging), terwijl de heer Grooss de groep Bouwen en Wonen uit het bestuur kwam versterken.

Wie meer wil weten over het jaar 1993 in het Van Stolkpark doet er goed aan de Koerier er op na te lezen. Het wijkblad is drie maal verschenen onder de bezielende leiding van haar hoofdredacteur, mevrouw Anneke Landheer-Roelants, die hieraan telkens weer enorm veel werk heeft. Zij vierde in juni dat zij 12 1/2 jaar tot ieders grote voldoening in dienst was als administratief medewerkster van de Wijkvereniging, nadat zij al eerder vele jaren als vrijwilligster de administratie had verzorgd. In 1993 alleen al behandelde zij bijna 400 poststukken.

Caroline de Jong-Boon

Zo stemde het Van Stolkpark in 1994

Hieronder zijn de uitslagen weergegeven van de drie in 1994 gehouden verkiezingen voor gemeenteraad, Tweede Kamer en het Europese Parlement van

het stembureau 406. De begrenzingen van het stembureau waar wij stemmen worden gevormd door de Nieuwe Parklaan, de Nieuwe Duinweg, de

Duinweg, de Kanaalweg, de Van Stolklaan, de Van Stolkweg, de Professor Teldersweg, Plesmanweg en het Hubertusviaduct.

Overzicht behaalde stemmen van de vier grootste partijen

	CDA	PvdA	VVD	D66	opkomstpercentages stadsdeel Den Haag Scheveningen	
Gemeenteraad 9 maart	126	65	308	89	61.62	57.96
Tweede Kamer 3 mei	180	101	378	113	75.56	71.32
Europees Parlement 9 juni	136	77	248	67	56.13	30.30

Madurodam, de Scheveningse Bosjes en de begraafplaats IV

Werkzaamheden in volle gang

Nadat al eerder het voorterrein was vrijgemaakt en een aantal omvangrijke transportleidingen was verlegd kon dit voorjaar een begin gemaakt worden met de eigenlijke vernieuwing van Madurodam. Het eerst werd de aanpassing van het parkeerterrein naast De Bataaf aangepakt. Jaren geleden al werd voor de aanleg van dit terrein op verzoek van de miniatuurstad door de gemeente een stuk van de Scheveningse Bosjes gekapt, maar geparkeerd werd er tot nu toe zelden. De weg erheen was slecht aangegeven en de overtocht vandaar naar de ingang van Madurodam was voor voetgangers niet bepaald vlot en veilig. Het was een van de voorstellen van de GSBO-werkgroep Scheveningse Bosjes en daarmee van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' dit parkeerterrein nu eindelijk geschikt te maken voor het doel, waarvoor het indertijd was aangelegd, de opvang van bezoekers, die per auto komen. Hierdoor kon het huidige, te kleine parkeerterrein voor de ingang bij de miniatuurstad worden getrokken, en was de voorgestelde uitbreiding aan de achterzijde niet meer nodig. Zo kon het destijds verwachte verlies aan bos worden teruggebracht van 27.000 m² tot rond 3.000 m². Het lijkt goed dit nog even in herinnering te roepen, vooral voor degenen die vinden, dat het

Blijde gezichten op Madurodam bij de overdracht van het hoogste gebouw, de Rotterdamse Poort, aan het begin van een belangrijk, nieuw seizoen (foto Pevry Press).

nieuwe parkeerterrein nu wel erg groot wordt.

Opening in april 1996

Zoals uit het hierbij afgedrukte tijdschema verder blijkt, is het de bedoeling, dat nog voor de schoolvakanties ook tijdelijke op- en afritten van het Hubertusviaduct en een tijdelijke toegang tot Madurodam vanaf de Telders-

weg worden aangelegd. In september wordt het huidige parkeerterrein bouwrijp gemaakt. In oktober volgen dan tot najaar 1995 de nieuwe gebouwen. In april 1996 ten slotte moet het geheel vernieuwde Madurodam klaar zijn.

Geen condoléancegebouw

Ook tegenover de ingang van Madurodam lijkt een flink stuk bos definitief

bij; zo gaf koningin Emma het ivoren schaakspel, Lita's zuster Anna borduurde de perzische tapijtjes, en bevriende kunstschilders als Gabriël, Van Mastenbroek, Hoyneck van Papendrecht, Bosboom en natuurlijk ook Tholen, zorgden voor miniatuurschilderijtjes.

Voor verdere informatie over het Jaarboek van Die Haghe, en over het lidmaatschap van de Vereniging kunt u terecht bij het Gemeente-archief, Loosduinseweg 17, telefoon 364 89 04.

Vogels in en om Den Haag. Voor de zevende keer vervaardigde de Haagse Vogelbescherming het inventarisatierapport 'Vogels in en om Den Haag'.

Het eerst worden de twaalf vogeltuinen/reservaten behandeld, die door de Vogelbescherming zelf worden beheerd, daarna volgen andere (31) groengebieden. Het boek bevat tevens een onderzoek naar de nestkastjes in de telgebieden, en verslagen van de vogelwerkgroepen uit o.m. Meijndel, Berkheide en Zoetermeer. Leden van de Vogelbe-

scherming kunnen het rapport gratis bestellen, voor niet leden bestaat de mogelijkheid een exemplaar te bestellen door f 10 (inclusief f 3 portokosten) over te maken naar gironummer 3586185 t.n.v. Penningmeester Haagse Vogelscherming te Den Haag, met vermelding: Inventarisatierapport 1993. Bij de ledenadministratie, Rozentuin 31, Voorburg, telefoon 070-386 59 26, kunt u het rapport afhalen.

Over bouwen, breken en behouden

'Ik constateer dat het nogal eens schort aan de bestuurlijke discipline bij de handhaving van eigen regels. Zo worden te gemakkelijk vrijstellingen verleend om niet binnen het bestemmingsplan passende planvorming mogelijk te maken'.

Het zijn niet de woorden van een bestuurder van een bewonersorganisatie, maar van wethouder Drs. H.J. Meijer tijdens een bijeenkomst over de bescherming van bouwkunst uit de periode 1850-1940. Die bijeenkomst was het officiële begin van het Monumenten Selectie Proces - het vervolg op het Monumenten Inventarisatie Project. Deze landelijke operatie is enkele jaren geleden in Den Haag begonnen en heeft er toe geleid, dat in het Van Stolkpark enkele panden als Rijksmonument zijn aangewezen en dat de wijk als geheel binnenkort tot beschermd stadsgezicht zal worden verklaard. Wat die bestuurlijke discipline betreft, daar kunnen we in het Van Stolkpark ook van mee pra-

ten. Wij volstaan hier met onze bezwaarschriften over Parkweg 2-2a en Duinweg 18 in herinnering te brengen. Bij Duinweg 18 bestond de gemeente het in een eerder stadium onze bezwaren weg te wuiven met de mededeling dat tussen een hoek van 80° en een hoek van 90° 'slechts' 10° verschil is. Dat er hierdoor geen sprake meer kon zijn van een schuin dak, zoals het bestemmingsplan voorschrijft, werd gemakshalve niet vermeld. Maar laten wij het positief houden.

En daar is alle aanleiding toe. Het is een streling van het oog het nieuwe tuinhok te zien, dat bij het ter perse gaan van dit nummer wordt geplaatst bij de beide panden van de Facultatieve, Van Stolkweg 29 en 29a. Het sluit uitstekend aan bij het karakter van de wijk. Ook is het uiterst functioneel. Tegelijkertijd wordt met voortvarendheid een geheel nieuw tuinontwerp uitgevoerd.

Het is niet het enige positieve punt, dat deze keer te melden is. Zo heeft de

MAB de garage tegenover de Facultatieve, die oorspronkelijk bij Van Stolkweg 29 behoorde en die nogal onderkomen was (Van Stolkweg 18), van nieuwe deuren voorzien en ook verder flink opgeknapt. Hiermee lijkt ook de gevreesde afbraak van deze garage voorbij: het bestemmingsplan laat ter plaatse de bouw van een appartementengebouw toe. Ook werd in mei de brug over het Kanaal tussen Haringkade en Nieuwe Duinweg aangewezen tot Rijksmonument.

Verder gaf de lijst van bij de gemeente ingediende bouwplannen in de afgelopen maanden gelukkig geen reden tot grote zorg. Het ging slechts om twee nieuwe dakkapellen (Kanaalweg 21), een nieuw bushokje voor de HTM (aan de Duinweg hoek Haringkade), en een kleine verandering aan een woonhuis (Van Stolkweg 22).

Ton Landheer

Tentoonstellingen

De tentoonstellingsruimte in het Schevenings Museum, Neptunusstraat 92, 2586 GT Scheveningen, is van 16 april tot en met 30 oktober in gebruik voor de tentoonstelling 'Een schip vol schatten', *duikvereniging Sirene vindt scheepswrak 'Elbe'*.

Het stoomschip 'Elbe' was eigendom van de Norddeutscher Lloyd, een rederij uit Bremen. Het passagiersschip werd als eerste van een serie in 1881

gebouwd door John Elder & Company in Glasgow. De architect J.G. Poppe richtte de schepen in. Daarbij hield hij rekening met de na 1880 steeds hogere eisen die aan de interieurs van passagiersschepen gesteld werden. De indeling veranderde: de eerste klas werd verplaatst van het achterschip naar midscheeps; dit had het voordeel dat de eerste klas passagiers geen last meer hadden van lawaai van de schroef van het

schip - en de tweede klas verhuisde naar het achterschip. De passagiers moesten kunnen genieten van luxe en comfort van een hotelkamer, en alle gevaren en ongerief van het varen moesten vergeten kunnen worden. Poppe bereikte dit doel door de schepen uitbundig in te richten in de stijl van het historisme. In de inrichting waren barok- en rococo-elementen duidelijk herkenbaar. Op 30 januari 1895 tijdens een reis van Bre-

men via Southampton naar New York kwam de 'Elbe' met 49 passagiers, 149 landverhuizers en 160 bemanningsleden 42 mijl voor de kust van IJmuiden in aanvaring met de 'Crathie', een Engels vrachtschip. De 'Elbe' zonk en slechts twintig mensen overleefden de ramp. Tweeëntwintig jaar geleden begonnen duikers van de Scheveningse duikvereniging 'Sirene' met duiken naar het wrak van een door hen gelocaliseerd wrak, dat zij aanvankelijk het 'Patrijspoortenwrak' noemden, en dat zij naderhand konden identificeren als het wrak van de 'Elbe'.

Op de tentoonstelling is o.a. een aantal voorwerpen te bezichtigen dat de duikers van 'Sirene' naar boven haalden: zilveren schalen, serviezen, kinderspeelgoed, details van de inrichting. Ook zijn er bouwtekeningen van de 'Elbe', menukaarten, passagierslijsten, partijen van muziekstukken die aan boord werden gespeeld, de rechtszaak die naderhand werd gehouden, en stukken over de Norddeutscher Lloyd. Voor de tentoonstelling werd een replica van het S.S. 'Elbe' gebouwd.

Van 28 mei tot en met 17 juli 1994 wordt in het **Haags Historisch Museum** de tentoonstelling 'Sebastiaan, marte-

laar of mythe' gehouden. Het museum is gevestigd in de Sint Sebastiaansdoelen, het voormalig onderkomen van de Haagse schutterij, aan de Korte Vijverberg 7, 2513 AB te Den Haag. Sebastiaan was de beschermheilige van het schuttersgilde. De tentoonstelling, die voorheen in een wat andere samenstelling te zien was in de Markiezenhof te Bergen op Zoom en het Limburgs Museum te Venlo, beperkt zich tot het Nederlandstalige gebied. Aan Sebastiaan als martelaar en pestheilige wordt uitgebreid aandacht besteed. Hij staat afgebeeld op altaarstukken, kerkboeken, miskelken en andere kerkelijke voorwerpen. Bijzonder is een 17de-eeuwse zogenaamde pestdoos, die bedoeld was om de lucht te zuiveren van 'quade dampen', waarvan men toen dacht dat die de pest overbrachten. De vele Sint Sebastiaansschuttersgilden bezaten prachtige zilveren gildeschilden, -bekers en -ketens met daarop hun schutspatroom. Op een grote prent is de Haagse schutterij te zien, die over het Buitenhof paradeert. Verder wordt door middel van schilderijen en beelden inzicht gegeven in de verschillende manieren waarop Sebastiaan in de loop van de tijd is uitgebeeld. Ook in de

beeldende kunst van de 20ste eeuw heeft Sebastiaan vaak als onderwerp gediend; een aantal voorbeelden hiervan is eveneens op de tentoonstelling te zien.

Bij de tentoonstelling hoort een gelijknamig boek onder redactie van Johanna Jacobs. Het is uitgegeven door Waanders, Zwolle, 1993. Het boek omvat circa 200 blz. met evenveel illustraties, deels in kleur. Prijs f 65,-.

Openingstijden van het museum: dinsdag tot en met vrijdag van 11-17 uur, en op zaterdag en zondag van 12-17 uur.

In het **Museon**, Stadhouderslaan 41, 2517 HV Den Haag, is van 30 april tot en met 31 juli de tentoonstelling *Jurassic Park* te bezichtigen. De bezoeker wandelt zelf het Jurassic Park binnen en komt oog in oog te staan met de dinosaurussen uit de gelijknamige film van Stephen Spielberg. In het bezoekerscentrum van Jurassic Park staan bijzondere fossiele overblijfselen van dinosaurussen, die niet eerder in Nederland te zien waren. Een belangrijk deel hiervan komt als bruikleen van The American Museum of National History te New York.

Eekhoorns op de Belvédère

Een groepje deelnemers aan de Cursus Milieu Actief van het Haags Milieucentrum deed onder leiding van het KNNV (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging) een onderzoekje naar het voorkomen van eekhoorns in Den Haag. Ze zochten naar sporen, aangegeven denneappels bij voorbeeld, en naar de karakteristieke compacte, bolvormige nesten. Een van de eerste plaatsen waar zij de diertjes aantroffen was de Belvédère! Vreemd genoeg vonden zij er geen in de Bosjes aan de overkant van de Teldersweg, maar waren er veel in het Hubertuspark, Nieuwe Scheveningse Bosjes en Clingendael. In de Bosjes van Poot zijn de eekhoorns verdwenen.

Het probleem voor de dieren is de verbindingen tussen de parken. Vaak moeten zij drukke wegen oversteken. Het gevaar is dan dat populaties in de afgezonderde gebieden geïsoleerd raken, dat er inteelt optreedt, en dat ze uitsterven.

De cursisten stelden voor op bepaalde punten netten over de wegen te spannen. In Amerika constateerde ik overigens dat de grijze eekhoorns ook heel goed via telefoonkabels de weg overkwamen, een dik touw is dus al voldoende. De dieren gebruiken ook tuinen als 'stepping stone' tussen de groengebieden. We worden gevraagd tuinen niet te verharderen, en daarin met name naaldbomen te laten staan.

Eekhoorns bestrijken 1 tot 4 hectare. Als er genoeg eten is hebben zij twee keer in een jaar jongen. Zij eten beukennoten, hazelnoten, eikels en sparrezaden, maar ook eieren en jonge vogeltjes. Zij hebben een voorkeur voor dennen omdat ze denneappels nodig hebben om de winter door te komen, maar er zit niet zoveel energie in, dus ideaal is het als er ook beuken zijn. Eikels vormen een goede aanvulling, maar als rode eekhoorns uitsluitend deze eten gaat

hun conditie achteruit. Dit in tegenstelling tot hun neefjes, de Amerikaanse grijze eekhoorns, die meer soorten voedsel verdragen, en bij voorbeeld ook brood eten. Zij doen het zo goed dat zij als 'pest' beschouwd worden, vooral omdat zij vogelhuisjes leegstellen en graag op zolder nestelen.

In Nederland doen ze dat niet, en wij vinden onze rode eekhoorns doorgaans 'schattig', al zijn het maar wat Maarten 't Hart noemt 'ratten met een staart'. We willen ze graag voeren, dat kan, maar wel bij voorkeur met ongebrande pinda's, dan worden ze tam en eten zelfs uit de hand. Behalve eten hebben zij rustgebieden nodig, het is beter voor ze als er veel onderbegroeiing is, of takkenwanden van snoeihout, die hen bescherming geven tegen honden.

Caroline de Jong-Boon

Wel en wee honderd jaar geleden

In het notulenboek van Burgemeester en Wethouders van 1816-1851 is de ontwikkeling van de gemeente 's-Gravenhage in die periode goed te volgen. Om een paar voorbeelden te geven voor zaken waar het het Van Stolkpark-avant-la-lettre betreft: de perikelen rond het graven van het Schevenings Kanaal, het gebruik en het onderhoud van de Scheveningsweg, die in die periode nog volop tolweg was en de overgang van het bezit van de duingebieden van Domeinen naar de gemeente 's-Gravenhage.

In de veertiger jaren van de negentiende eeuw werd de huidige Kanaalweg aangelegd. Voor het tracé werd gebruik gemaakt van een weg over een duinrug, die de naam Hondenslag verworven had. De weg werd verhard volgens het zg. procédé van Mac Adam.

In de notulen van Burgemeester van Wethouders van maandag 14 april 1851 lazen wij het volgende:

Bevinding van den Mac-Adamschen weg

Is gelezen het rapport van den heer Burgemeester (Jhr. Mr. G.L.H. Hooft), wegens zijn edelachtbaren bevinding bij

het inspecteren der Mac Adamschenweg, leidende van den ouden Scheveningschen weg, tot aan den nieuwen weg langs het Kanaal naar Scheveningen, dien nieuwen weg zelve en de verbeteringen daaraan toegebracht, hoofdzakelijk inhoudende dat, hoezeer ook door het vervoer van visch per as naar 's-Gravenhage niet beantwoord wordt aan het eerste en voornaamste doel waartoe dien Mac Adamschenweg is aangelegd, echter zijn fraaiheid en gelegenheid van communicatie hem tot eenen aangenamen weg en wandeling doen gebruiken, doch dat het te vrezen is dat hij eerlang aan stuk gereden en bedorven zal worden, vermits de tot aanlegplaats bestemde stijger aan het Kanaal thans wordt gebezigd tot het ontschepen van allerlei soort van goederen, bouwmaterialen, hout, kolen, turf enz. welke daarvoor over den Mac Adamschenweg worden vervoerd tot naar Scheveningen, en welke voor zulke zware vrachten, meermalen van twee aaneengebonden wagens met drie paarden bespannen, niet is bestemd, dat bovendien het verlies van den tol, dat daardoor op den ouden Scheveningschen weg geleden wordt, in dezen win-

ter op 2 à 3 gulden daags kan gerekend worden.

Dat om hier in eenigszins te voorzien het zijn edelachtbaren is voorgekomen dat eenen waterboom zoude behooren te worden geplaatst aan de groote brug in het Kanaal, nabij de herberg De Goede Aanleg, die gesloten behoort te worden voor alle andere vaartuigen, behalve de visschuiten, vermits deze volgens de bestaande keur moeten doorgelaten worden.

Kunnende alsdan bij eventuele aanvragen tot doorvoer, zodanige bepalingen tot vordering van retributie als anderszins kunnen worden gemaakt als in het belang der zaak tot conservatie van de met zoowel zorg als kosten aangelegde wegen, zullen noodzakelijk bevonden worden.

En is tot het leggen van zoodanige waterboom besloten.

Ton Landheer

Juridische procedure tegen besluit Norah/Verlengde

Landscheidingsweg

Vlak voor hun vertrek hebben Gemeenteraad en Minister nog (overhaaste) besluiten genomen voor de aanleg van de NORAH, of wel de Verlengde Landscheidingsweg. Dit terwijl vele insprekers, van gewone burgers tot officiële adviseurs als de Commissie Milieueffect Rapportage (MER) en de Inspecteur van de Volksgezondheid, steeds belangrijke argumenten hier tegen hebben aangevoerd. De verkeersprognoses deugen niet, er is geen rekening gehouden met de verkeersaantrekkende werking van de weg, en het wettelijk verplichte meest milieuvriendelijke alternatief is niet behoorlijk uitgewerkt. Met andere woorden, de overheid heeft een besluit genomen zonder daarvan de gevolgen goed te kunnen overzien.

In tegenstelling tot de eerste genoemde

voorkeur wil men nu van de Verlengde Landscheidingsweg een vierbaansweg maken. Het argument is dat de Van Alkemadelaan dan kan worden gehalveerd om vrije busbanen aan te leggen. Volgens de voorspellingen zou er slechts 13% minder verkeer op de laan komen bij de aanleg van de verdubbelde landscheidingsweg (en nog minder dus als men rekening houdt met de verkeersaantrekkende werking van de weg). De gevolgen van dit nieuwe voorstel op sluipverkeer door woonwijken zijn echter niet onderzocht.

Na onze inspraak bij de 'startnotitie' van de MER is in de 'richtlijnen' beloofd dat men de gevolgen aan het einde van de tunnel zou bestuderen. Pas vlak voor de Gemeenteraad een besluit ging nemen, dus toen de MER-procedure al was

afgerond, kregen wij een schetsje van de tunnelmond. Deze bleek te liggen tussen de Vrije School en het Aloysius College. Volgens het rapport van het Natuur en Milieudeel van de MER komt daar nogal wat vervuiling vrij, omdat de tunnel niet geventileerd wordt. Wat is daarvan het effect?

Bovendien lijkt het in de tekening dat de fiets- en voetgangersvoorzieningen ter plaatse gehalveerd worden. Wij vrezen, dat het wel eens drukker zou kunnen worden op de Professor Teldersweg, als daar straks een vierbaansweg uit de nieuwe wijk Leizo en Zoetermeer op uit komt. Het is dan immers verleidelijk de auto te nemen in plaats van de sprinter. In het geheel niet, herhaalt de Gemeente steeds weer. Dit terwijl in soortgelijke situaties elders in het land wel steeds een verkeerstoe-nome is geconstateerd. Het Platform tegen de Verlengde Landscheidingsweg verwacht dan ook dat met de aanleg van NORAH het forensenverkeer dusdanig gestimuleerd wordt dat alle op NORAH aansluitende wegen en het centrum van Den Haag zeer zwaar belast zullen wor-

den. Daardoor wordt de leefbaarheid nog verder aangetast en is er ook voor het 'noodzakelijk' zakenverkeer in de spits geen doorkomen meer aan.

Pas tijdens de inspraakprocedure bleek dat de geplande rotonde bij Marlot helemaal niet inpasbaar is. Daarop stelde men een nieuw alternatief voor, waarvan de gevolgen niet onderzocht zijn. Men heeft uiteindelijk gekozen voor een nieuwe variant van NORAH, de 'deels verdiepte stadsrandweg', die niet in de MER-procedure aan inspraak is onderworpen. Dat moet dus alsnog gebeuren.

Al met al is de procedure voor dit besluit van de Minister zo onzorgvuldig geweest (tekenend is dat men in de uit-

eindelijke tekst het woordje 'concept' had laten staan), dat het Platform van bezorgde wijkverenigingen en natuur- en milieurorganisaties besloten heeft hier op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar tegen te maken. De organisaties, waarvan ook het Van Stolkpark deel uit maakt, vragen het besluit nietig te verklaren en een nieuwe tracé/MER-procedure te beginnen. Het wordt hoog tijd het meest milieuvriendelijke D2-alternatief volwaardig uit te werken, en als een reële mogelijkheid te aanvaarden, als men het tenminste serieus meent met een regeringsbeleid dat milieubehoud laag in het vaandel voert.

Caroline de Jong-Boon

Veiligheid in en om uw huis

Uw woning is uw privéterrein. Een plaats waar u zich veilig voelt. Waar niemand u iets kan maken. Een plaats waar u na een lange of korte afwezigheid weer die vertrouwde geborgenheid kunt aantreffen Was dat maar altijd waar.

Nu de periode aanbreekt waarin veel bewoners gaan genieten van een welverdiende vakantie buitenshuis zal het inbrekersgilde dit niet doen. De vakantieperiode is dan voor hen de ideale gelegenheid om 'op pad te gaan'.

Wanneer u slachtoffer bent geworden van een inbraak zult u merken dat dit vervelende gevolgen kan hebben. Kostbare bezittingen, voorwerpen met daaraan dierbare herinneringen zijn verdwenen. Toch is dit vaak nog niet eens het grootste probleem.

Veel erger is het dat een onbekende, die daar niets te maken had, op uw privé-terrein is geweest. Hij heeft daar rondgesnuffeld, zaken overhoop gehaald. Uw thuisgevoel is geschonden. Het bovenstaande wenst u toch niet te ervaren wanneer u terugkomt van uw vakantie.

Inbraak is nooit helemaal te voorkomen. Zorg er in elk geval voor dat inbrekers niet zomaar bij u binnen kun-

nen komen. Ook al verschillen de omstandigheden, inbraakpreventie is overal mogelijk. Wanneer het voor een inbreker te veel tijd en moeite kost om binnen te komen, zoekt hij een ander doelwit.

Indien u een weekend of langer weggaat, zorg er dan voor dat uw woning er 'bewoond' uitziet. (Dit geldt overigens ook als u bijv. een avondje uitgaat). Enkele suggesties:

- laat zoveel licht in de woning branden dat het lijkt alsof u thuis bent en laat bij voorbeeld de radio aan (tijdschakelklokken!);
- 's avonds de gordijnen dicht, maar licht aan. Veel gordijnen laten wel iets licht door een ook door kieren schijnt licht naar buiten. Nieuwsgierigen kunnen dus niet zien of er iemand in de kamer is;
- haal de planten niet uit de vensterbank;
- zorg ervoor dat de brievenbus niet uitpuilt, laat de post en de kranten niet op een duidelijk zichtbare stapel liggen; PTT Post zal uw post tijdens afwezigheid graag voor uw bewaren;
- laat het gras van tijd tot tijd maaien;
- huur eventueel een safeloket bij uw bank voor sieraden en andere kostbaarheden'
- geef nooit via uw telefoonbeantwoor-

der de informatie dat u afwezig bent;

- ruim gereedschap, ladders of tuingereedschap op;
- verzoek uw burens of kennissen of zij een oogje in het zeil willen houden;
- u kunt uw afwezigheid tijdens de vakantie doorgeven aan de politie (wijkagent) of aan Residentie Beveiligingen. Zij kunnen dan bij hun surveillance uw woning extra aandacht geven.

En: als u zelf ooit iets verdachts ziet, waarschuw dan meteen de politie. Voorkoming misdrijven, een zaak van de politie en u.

Een prettige vakantie en een fijne thuiskomst.

Uw wijkagent,
M.M. de Zeeuw
telefoon 310 30 56

Reclamesleepvliegen: niet meer op zondag!

Nog net op de valreep nam de Tweede Kamer tijdens zijn laatste vergadering voor de verkiezingen - op initiatief van de heer A. de Jong - vrijwel met algemene stemmen een motie op het reclamesleepvliegen aan.

Overwegend, dat de hinder van reclamesleepvliegen handhaafbare regels vergt die een redelijk evenwicht moeten bieden tussen deze hinder en de economische betekenis van de activiteit, sprak de Kamer uit, dat een volledig verbod

van reclamesleepvliegen op zondag gewenst is en nodigde zij de regering uit de regeling in die zin bij te stellen. Aanleiding tot die motie werd mede gevormd door de bezwaren die de gemeenten 's-Gravenhage, Rotterdam en Utrecht, de Stichting Natuur en Milieu, de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' en de GSBO in onderling overleg tegen de voorgestelde (herziene) regeling te berde hadden gebracht. Zij vonden, dat minister Maij ten onrechte

gezwicht was voor de druk van de ondernemers en dat zij onvoldoende rekening had gehouden met gerechtvaardigde belangen van burgers. En nu maar hopen, dat de demissionaire ministers de bijgestelde regeling nog snel willen tekenen.

Ton Landheer

Rectorswisseling VCL

Per 1 juni 1994 is de rector van het VCL, Drs. P.W.L.J. Gerretsen benoemd tot directeur van de Leidse Universiteitsbibliotheek. De heer Gerretsen is achttien jaar rector geweest.

Met ingang van 1 augustus 1994 is Drs. P.H.A. de Graaff (44) benoemd tot rector van het VCL. De nieuwe rector is historicus en sinds 1976 verbonden aan het Rijnlands Lyceum in Wassenaar. De afgelopen veertien jaar was hij daar conrector.

Naar een verzorgd straatbeeld

Een aantal kantoren in de wijk maakt gebruik van laadkisten (beter bekend als 'containers') voor de afvoer van hun afval. Dat lijkt een goede gedachte, vooral als die omvangrijke bakken behoorlijk gesloten slechts korte tijd op straat staan voordat zij geleegd worden. Helaas is dat bij een toenemend aantal kantoren niet het geval. Vaak staan er 'containers' het gehele weekeinde overvol, dus met open deksel, op straat. Een extra smerig gezicht, omdat de straten dan verder leeg zijn. Ook ontstaat zo zwerfvuil, dat de straten verder ontsiert.

Nodig is dit allemaal niet, als er betere afspraken gemaakt zouden worden met de partuiciere ophaaldiensten en wanneer schoonmaakpersoneel ertoe aanzet wordt die bakken uit het zicht te plaatsen op eigen terrein. Sommige bedrijven, zoals de MAB, hebben daarvoor afgeschermd opstelplaatsen gemaakt en gebruiken die ook. Een voorbeeld, at we graag de beheerders van de overige kantoren en scholen van harte aanbevelen. We zijn benieuwd naar het resultaat van deze oproep.

In memoriam Jhr. Ir. F.W. Rappard

Op 21 april 1994 overleed onze sympathieke wijkbewoner, Jhr. Ir. Frederik Willem Rappard. Met grote erkentelijkheid denkt het bestuur van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' terug aan zijn activiteiten voor de wijkvereniging. Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan Van Stolkpark (1974-1979) en ook later heeft hij ons met zijn deskundigheid steeds met volle inzet terzijde gestaan, als het ging om het behoud van het groen en in het bijzonder van bos in onze wijk, in het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes.

Kappen? Wacht tot na het broedseizoen

Er is in april/mei bij de Wijkvereniging een viertal aanvragen voor kapvergunning binnen gekomen, voor een tot drie bomen, bij de Parkweg, Cremerweg, Van Stolkweg en Duinweg. In de eerste plaats willen wij een ieder verzoeken niet in het broedseizoen tot actie over te gaan. Als er nesten zijn handelt men in strijd met de Vogelwet, maar ook in het algemeen is het het beste als er dan zo min mogelijk storing optreedt. Wat ook opvalt bij deze brieven van de Gemeente, is dat er meestal maar erg kort de tijd is om te reageren, slechts twee weken, hetgeen niet in verhouding staat tot de vele jaren die een boom doorgaans nodig heeft om tot wasdom te komen. Alleen bij een aanvraag krijgt men zes weken de tijd. Tegen het kappen van de monumentale kastanjeboom in de tuin van Duinweg 20-22 hebben verschillende burens bezwaar ingediend.

Het is ook jammer dat er geen herplantingsplicht in de vergunningsaanvragen is opgenomen.

Ten afscheid

Na lang wikken en wegen heb ik besloten mij terug te trekken als eindredacteur van de Van Stolkparkkoerier.

Met veel plezier heb ik in de afgelopen zestien jaar met veler medewerking onze wijkcourant tot een graag gelezen blad kunnen maken. Nu ik door een toenemend aantal andere bezigheden genoodzaakt ben een keuze te maken leek het mij het beste als een nieuwe groep wijkbewoners met nieuw élan de voortzetting van de Koerier van mij overneemt.

Anneke Landheer

Wat staat er in deze Koerier?

Babysitters	28
Eekhoorns op de Belvédère	24
In memoriam Jhr. Ir. F.W. Rappard	27
Jaarverslag 1993	20
Juridische procedure tegen besluit NORAH/Verlengde Landscheidingsweg	25
Kappen? Wacht tot na het broedseizoen	27
Madurodam, de Scheveningse Bosjes en de Begraafplaats IV	21
Naar een verzorgd straatbeeld	27
Over bouwen, breken en behouden	23
Reclamesleepvliegen: niet meer op zondag!	27
Rectorswisseling bij het VCL	27
Tentoonstellingen:	23
Een schip vol schatten	
Sebastiaan, martelaar opf mythe	24
Jurassic Park	24
Van de Boekenplank:	22
Jaarboek Die Haghe 1993	
Vogels in en om Den Haag	23
Veiligheid in en om uw huis	26
Verslag van de Algemene Ledenvergadering van 2 mei 1994	18
Villa Casanetta, Van Stolkweg 21	13
Wel en wee honderd jaar geleden	25
Wijkvereniging 'Van Stolkpark'	
Zo stemde het Van Stolkpark in 1994	21

Babysitters

Minimum tarieven zijn:

f 4,= per uur van 19.00 - 24.00 uur f 5,= per uur vóór 19.00 uur (dus overdag) en ná 24.00 uur.

Als een babysitter blijft slapen, dan wordt het tarief berekend tot het moment van thuiskomst van de ouders.

Het is noodzakelijk gebleken beide partijen erop te wijzen, dat er duidelijke afspraken moeten zijn over de tijd van thuiskomst en over het al dan niet ontvangen van bezoek tijdens het babysitten. Het is voor iedereen prettiger dit van te voren goed te regelen.

Adriaan Commandeur	telefoon 354 24 83
Natalie Engering	telefoon 350 20 70
Eduard Fasseur	telefoon 355 93 12
Charlotte Gerding	telefoon 355 22 96
Kiki Grooss	telefoon 355 37 90
Adriaan de Jong	telefoon 351 42 19
Reinier Krijt	telefoon 355 42 28
Rolien Landheer	telefoon 354 12 96

Aan dit nummer werkten mee: Caroline de Jong-Boon, Mr. Ton Landheer, Anneke Landheer-Roelants, Anna Margreet Oudegeest en Mario de Zeeuw

Een das met een kikker

Ze zijn er in blauw, groen en wijnrood: dassen, shawls, chokers en butterflyes van het Van Stolkpark. Afgehaald bij het contactadres kosten ze: dassen f 22,50 en shawls en chokers en butterflyes f 25,= en pochettes f 12,50 per stuk.

Bent u al vriend of vriendin van het Van Stolkpark?

Het bestuur van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' doet al hetgeen in haar vermogen ligt voor een goed woon- en leefklimaat, ook in uw belang. U kunt de wijkvereniging steunen door vriend te worden.

U kunt u aanmelden als vriend of vriendin door een bedrag van tenminste f 20,= per jaar over te schrijven naar postrekening 288 71 32 ten name van de Stichting Vrienden van het Van Stolkpark. Als u buiten het Van Stolkpark woont, op de hoogte wilt blijven van het wel en wee in het Van Stolkpark, kunt u als donateur de Van Stolkparkkoerier over de post toegezonden krijgen na overschrijving van f 20,= naar postrekening 288 71 32.

Wijkvereniging "Van Stolkpark"

Contact- en correspondentie-adres: Prof. P.S. Gerbrandyweg 3, tel. 354 12 96, fax 352 40 34

Bestuur:

Secretaris: Mevrouw A.M.E. Oudegeest, Parkweg 17g, telefoon 355 50 63

Voorzitter:

Mr. T. Landheer, Prof. P.S. Gerbrandyweg 3, telefoon 354 12 96

Onder-voorzitter:

Mevrouw Drs. H. Farkas-Teekens, Prof. P.S. Gerbrandyweg 123, telefoon 354 36 46

Secretaris:

Mevrouw A.M.E. Oudegeest, Parkweg 17g, telefoon 355 50 63

Penningmeester:

Mevrouw D.G.F. Jöbsis-Stomp, Prof. P.S. Gerbrandyweg 121, telefoon 3 52 40 65

Leden:

Mr. F.N. Grooss, Van Stolkweg 13, telefoon 355 37 90

Mevrouw Drs. J.C. de Jong-Boon, Belvédèreweg 13, telefoon 351 42 19

Jhr. Mr. J.J.M.M. van Rijckevorsel, Duinweg 10, telefoon 352 50 54

Stichting Buurtpreventie Van Stolkpark:

Voorzitter: Jhr. Mr. J.J.M.M. van Rijckevorsel, Duinweg 10, telefoon 352 50 54

Penningmeester: Drs. L.P.M. Zijerveld, Van Stolkweg 20a, telefoon 355 47 88

Residentie Beveiligingen: telefoon 381 85 78

Van Stolkparkkoerier:

Eindredacteur: Anneke Landheer-Roelants

Burenhulp:

Wijkhoofd: Mevrouw E.M. Braat-van Pelt, telefoon 354 52 04

Plv. wijkhoofd:

Mevrouw M.A.H. Davidson-Borgman, telefoon 3550813

Stadsdeelkantoor Scheveningen

Duinstraat 10
stadsdeelcoördinator: Mevrouw I. van der Meer, telefoon 353 56 00
servicepunt Stadsbeheer: telefoon 353 56 50

Wijkcontactambtenaar:

J. Spaans, telefoon 353 56 66

Wijkagent:

M.M. de Zeeuw, Politiebureau Nieuwe Parklaan, telefoon 310 30 56/310 30 52

Rayonagent:

F. de Ruitter, Politiebureau Nieuwe Parklaan, telefoon 310 30 38/310 30 52